

โรคไตอักเสบเฉียบพลันในเด็ก

อ.นพ.ไกรสรชัย ล้อมจันทร์สุข

สาขาโรคไต ภาควิชากุมารเวชศาสตร์

Faculty of Medicine Siriraj Hospital

คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

โรคไตอักเสบเฉียบพลันในเด็ก หมายถึง การอักเสบของกลุ่มหลอดเลือดฝอยและเนื้อเยื่อภายในไต ทำหน้าที่กรองสิ่งต่าง ๆ ออกจากเลือด มักเกิดจากการที่ไตถูกรบกวนจากปฏิกิริยาภูมิคุ้มกันของร่างกาย

สาเหตุ

- ไตอักเสบภายหลังการติดเชื้อ เป็นสาเหตุที่พบบ่อยที่สุด ได้แก่ แบคทีเรียสเตรปโตค็อกคัส กลุ่มเอ ที่มีก่อโรคคออักเสบและแผลตามผิวหนัง
- โรคทางภูมิคุ้มกัน เช่น โรคเอสแอลอี (SLE) โรคไตอักเสบชนิดไอจีเอ (IgA)
- กลุ่มโรคหลอดเลือดอักเสบ
- โรคพันธุกรรมบางชนิด เช่น กลุ่มอาการอัลพอร์ต (Alport syndrome)

อาการ

- ปัสสาวะสีแดง ชมพู หรือสีน้ำตาลในน้ำ
- บวมตามตัว
- ความดันเลือดสูง
- อาจมีปัสสาวะออกน้อยลง

การวินิจฉัย

อาศัยประวัติการตรวจร่างกาย และการตรวจทางห้องปฏิบัติการ ได้แก่

- การตรวจปัสสาวะพบเซลล์เม็ดเลือดแดงปริมาณมาก
- ตรวจเลือดประเมินค่าการทำงานของไต ระดับของเสียในเลือดและเกลือแร่ต่าง ๆ และอาจ

ตรวจหาสาเหตุบางอย่างได้

- การเจาะตรวจชิ้นเนื้อไต หากสงสัยว่าจะไม่ใช่ไตอักเสบภายหลังการติดเชื้อหรือกรณีที่พบว่า

การทำงานของไตลดลงอย่างรวดเร็ว

การรักษา

1. หากอาการรุนแรง จำเป็นต้องรับไว้รักษาในโรงพยาบาล
2. นอนพักมาก ๆ งดกิจกรรมที่ต้องเคลื่อนไหวหรือใช้แรงมาก
3. จำกัดน้ำและอาหารรสเค็มตามแพทย์สั่ง
4. ใช้ยาขับปัสสาวะ เพื่อลดอาการบวมและลดความดันเลือด
5. กินยาปฏิชีวนะ 10 วัน หากเป็นไตอักเสบภายหลังการติดเชื้อแบคทีเรียสเตริปไตค็อกคัสกลุ่มเอ เพื่อลดการแพร่กระจายของเชื้อ

การพยากรณ์โรค

ถ้าเป็นไตอักเสบเฉียบพลันภายหลังการติดเชื้อ ส่วนใหญ่มักจะหายขาด แพทย์จะนัดตรวจเป็นระยะจนแน่ใจว่าปลอดภัยจึงเลิกนัด

ถ้าเป็นจากเหตุอื่นจะควบคุมโรคได้ แต่อาจกลับเป็นซ้ำหรือเกิดความผิดปกติของไตในระยะยาวได้ จึงจำเป็นต้องนัดตรวจติดตามในระยะยาว

การปฏิบัติตัวเมื่อกลับบ้าน

1. งดกิจกรรมที่ต้องเคลื่อนไหวมาก เช่น ออกกำลังกายหนักที่ต้องวิ่งหรือกระโดด
2. ดื่มน้ำตามปริมาณที่แพทย์สั่ง และไม่รับประทานอาหารรสเค็มจัดหรือมีโซเดียมในปริมาณสูงจนกว่าแพทย์จะอนุญาต
3. รับประทานยาตามแพทย์สั่งอย่างเคร่งครัด
4. มาตรวจตามนัดทุกครั้ง โดยจะได้รับการวัดความดันเลือดและตรวจปัสสาวะ